

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

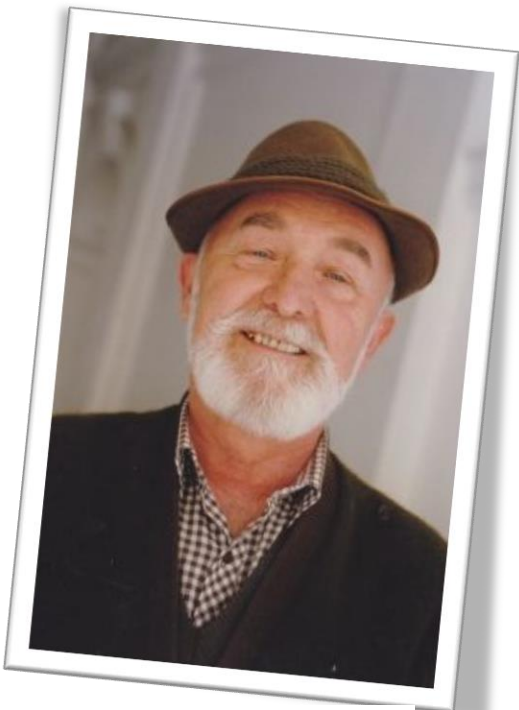

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

ÚKOL JE REALIZOVÁN V RÁMCI PROJEKTU S NÁZVEM „Z TROPIKU DO TROPIKU NA CZESKO-POLSKIM POGRANICZU“/
„Z TROPŮ DO TROPŮ V ČESKO-POLSKÉM POMEZÍ“ (ČÍSLO PROJEKTU: CZ.11.2.45 / 0.0 / 0.0 / 15_003 / 0000300),
SPOLUFINANCOVANÉHO EVROPSKÝM FONDEM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ V RÁMCI PROGRAMŮ INTERREG V-A
ČESKÁ REPUBLIKA – POLSKO

Africké safari - životní projekt Josefa Vágnera

Africké safari v ZOO Dvůr Králové je celoživotním projektem Josefa Vágnera, který se stal jejím ředitelem v roce 1965. Myšlenka na založení safari se objevila v jeho denících ve druhé polovině šedesátých let, když vyrazil na první africkou výpravu. Ze svých cest do zoo dovezl více než dva tisíce zvířat. Stáda afrických kopytníků jsou dnes hlavní atrakcí safari.

Prvním krokem výstavby safari byl výběr vhodného území. Podle Vágnera mělo být charakterizováno vhodným zalesněním a přírodním zdrojem vody. Stavba safari trvala mnoho let a bylo otevřeno v roce 1989, když už v zoo Vágner nepracoval. V myšlence na vytvoření safari pokračovali jeho nástupci, mimo jiné Jiří Svoboda, Pavel Suk, Ivan Pojar či Dana Holečková.

Africké safari Josefa Vágnera ve Dvůr Králové bylo na podzim 2016 vyhlášeno kulturní památkou. Podle rozhodnutí ministerstva splňuje podmínky kulturní památky jako „významný důkaz historie vývoje a způsobu života lidí, jako projev tvůrčích schopností a lidské práce“. Podle ministerstva jsou důležité také jeho historické hodnoty a „odkaz na významné osobnosti a historické události“.

Kdo byl Josef Vágner, slavný cestovatel, milovník hudby a člověk, díky kterému dnes existuje jedna z neznámějších zoologických zahrad v České republice?

Josef Vágner se narodil 26. května 1928 ve Žďírnicích v okrese Trutnov. Po maturitě na Střední průmyslové škole chemicko-textilní ve Dvoře Králové nad Labem absolvoval Vyšší školu lesnickou v Trutnově a Vysokou školu zemědělskou lesnickou v Praze. Vzdělával však celý život a pokračoval v postgraduálním studiu tropických lesů, které dokončil v roce 1965. Mluvil rusky, německy, anglicky, francouzsky a svahilsky.

Fot. 1 - Josef Vágner (<http://www.zoo-safari.cz>)

Spolu s manželkou Zdenkou vychovali tři syny a dvě dcery. Působil jako vedoucí Vojenské správy lesů v Mirošově, jako učitel lesnické školy ve Svobodě nad Úpou a v roce 1965 se stal ředitelem ZOO Dvůr Králové nad Labem. Celý život si plnil své dětské sny – objevoval Afriku. Tak vznikla myšlenka vytvořit ZOO Safari specializující se na africký život zvířat. Do vytvořeného ZOO Safari ve Dvoře Králové nad Labem přivezl 2 000 zvířat ze sedmi velkých a dvou malých expedic do Afriky a Asie. Během těchto výletů byl šestnáctkrát zraněn a nevyhnul se ani tropickým nemocím, včetně malárie.

Fot. 2 Josef Vágner (<http://www.zoo-safari.cz>)

Dnes je zmiňován nejen jako iniciátor projektu ZOO Safari ve Dvoře Králové, ale také jako známý vědec a zoolog. Jako vědec pracoval mimo jiné v Ugandě, Súdánu, Keni, Tanzanii, Zambii, Kamerunu, Mosambiku, Egyptě, Jižní Africe, Namibii, Indii a na Srí Lance. Pro indickou vládu vyvinul projekt na záchranu nosorožců indických v národním parku na řece Brahmaputra.

Jako přednášející a člen vědeckých symposií přednášel v Polsku, Maďarsku, Rusku, Nizozemsku, Rakousku, Německu, Belgii, Francii, Švédsku, Dánsku, Anglii a Itálii. Jeho činnost v ZOO Safari trvala až do roku 1983, kdy kvůli svému zdravotnímu stavu pokračoval pouze ve své literární a

Fot. 3 Josef Vágner (<http://www.zoo-safari.cz>)

publikační činnosti. Ve svých knihách psal nejen o zvířatech, ale také o filozofii, přírodě a vztahu člověka k přírodě a ostatním lidem. Jeho nejznámější knihy jsou: *Animals of Africa*, *není král zvířat*, *Afrique, paradis et enfer des animaux*, *Africká zvířata*. Za knihu *Safari pod Kilimandžárem* na Světové výstavě v Lipsku získal cenu Zlatá kniha za nejkrásnější knihu (1979). Jeho knihy byly přeloženy do sedmi jazyků. Publikoval mnoho článků v tisku, často se objevoval i v televizi a rádiu.

velkou láskou příroda. Souvislost s lesem byla vyjádřena slovy: „Les je můj chrám, stromy jsou zpovědníci a zvířata jsou důvěrníci.“

Za vědeckou a publikační činnost získal řadu ocenění, mimo jiné stříbrný odznak CSAV GJ Mendela (1978), čestnou medaili Ústavu tropického a subtropického zemědělství v Praze, Zemědělské akademie v Praze (1978), Veterinární univerzity v Brně (1984). Osobnost Josefa Vágnera byla díky projektu ZOO Safari vždy silně spjata s městem Dvůr Králové n. L. Soukromě měl Josef Vágner rád život a lidi, hudbu (zejména housle), umělecké obrazy (Burian, Židlický) a dobré moravské víno. Byl také vášnivým lovcem a vždy ho doprovázel věrný přítel – jeho lovecký pes. Snažil se neustále naplňovat své krédo – aktivně bojovat proti zlu a dávat dobro a lásku. Kromě jeho rodiny byla jeho

Fot. 4 Josef Vágner (<http://www.zoo-safari.cz>)